

Bolagsstyrningsrapport

Holmen AB är ett publikt svenskt aktiebolag som sedan 1936 är noterat på Stockholmsbörsen, Nasdaq OMX Nordic. Att upprätta bolagsstyrningsrapport är ett krav enligt Årsredovisningslagen. Denna bolagsstyrningsrapport följer de regler och anvisningar som fastslås i Svensk kod för bolagsstyrning.

Aktieägarna

HOLMEN AB hade 27 692 aktieägare vid årsskiftet. Privatpersoner med svenskt medborgarskap utgjorde den största ägarkategorin med 25 801 ägare, vilket motsvarar 93 procent av det totala antalet ägare. Den största ägaren, med 61,6 procent av rösterna och 32,9 procent av kapitalet, var vid årsskiftet L E Lundbergföretagen, vilket innebär att ett koncernförhållande råder mellan LE Lundbergföretagen AB (org nr 556056-8817), med säte i Stockholm, och Holmen. Kempestiftelsernas innehav av Holmen-aktier uppgick vid samma tidpunkt till 16,9 procent av rösterna och 7,0 procent av kapitalet. Övriga enskilda aktieägares innehav understeg 10 procent av rösterna. Personalen har inget innehav av Holmen-aktier via pensionsstiftelse eller liknande. Någon begränsning av hur många röster varje aktieägare kan avge vid årsstämman finns inte. Mer information om aktien och ägarstrukturen finns på sid. 55–57.

Bolagsstämma

KALLELSE TILL ÅRSSTÄMMA utfärdas tidigast sex och senast fyra veckor före beslutat datum. Kallelsen innehåller: a) information om anmälan och om rätten att rösta och delta på stämman, b) numrerad dagordning med de ärenden som ska behandlas, c) information om föreslagen utdelning och det huvudsakliga innehållet i övriga förslag. Aktieägare

VIKTIGA REGELVERK

Externa regler

- Svensk aktiebolagslag
- Svensk kod för bolagsstyrning (Koden)
- Börsens regler (Nasdaq OMX)

Interna regler

- Bolagsordning
- Styrelsens arbetsordning
- Interna policyer och riktlinjer, rapportmanualer osv.

ÅRSSTÄMMA 2013

Årsstämman 2013 hölls på svenska och det material som presenterades var på svenska. Kallelse, föredragninglista, verkställande direktörens anförande samt protokoll finns tillgängliga på bolagets webbplats. Vid årsstämman var samtliga av stämman valda styrelseledamöter, hela koncernledningen och bolagets revisor närvarande. Under stämman gavs aktieägarna möjlighet att ställa och få svar på frågor. De ämnen som berördes var bland annat bolagets syn på framtida användning av trä som råvara, vilka krav som ställs på leverantörer och hur uppföljning sker av dessa, sågverksrörelsens lönsamhetsutveckling samt frågor med anknytning till pågående förhandlingar om personalneddragningar. Stämman fastställde resultat- och balansräkning, beslutade om vinstdisposition samt beviljade den avgående styrelsen ansvarsfrihet. Justerare vid stämman var Leif Törnvall, Alecta och Richard Torgerson, Folksam.

Det var inte möjligt att följa eller delta i stämman från annan ort med hjälp av kommunikationsteknik. Någon förändring i det avseendet är inte planerad för årsstämman 2014.

eller ombud kan rösta för fulla antalet ägda eller företrädda aktier. Anmälan till stämman kan göras via brev, telefon, e-post och bolagets webbplats. Kallelse till extra bolagsstämma där frågan om ändring av bolagsordningen ska behandlas, ska utfärdas tidigast sex och senast fyra veckor före stämman.

FÖRSLAG TILL STÄMMAN bör adresseras till styrelsen och insändas i god tid innan kallelsen utfärdas. På bolagets webbplats finns information om aktieägares rätt att få ärende behandlat.

ÅRSSTÄMMA 2014 kommer att äga rum i Stockholm den 8 april 2014, vilket offentliggjordes den 11 april 2013.

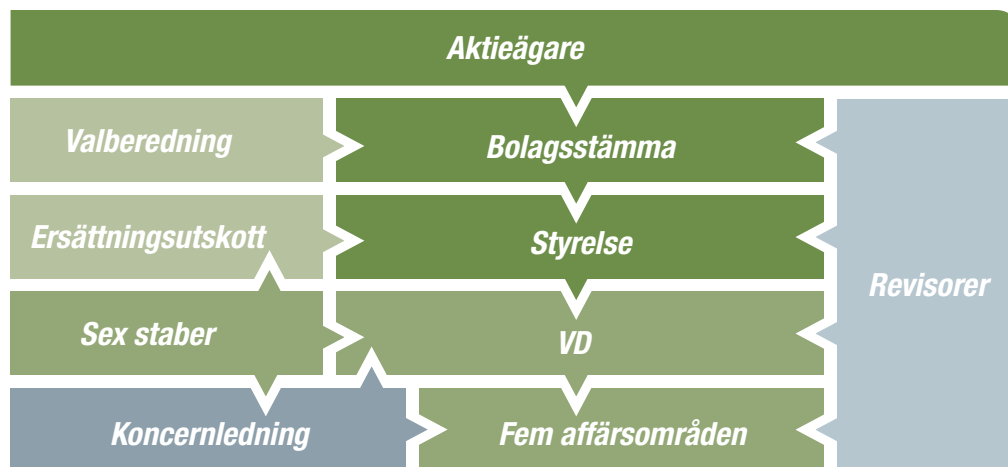
Valberedning

SAMMANSÄTTNING OCH UPPDRAG. Årsstämman har beslutat att inrätta en valberedning som ska bestå av styrelsens ordförande samt en representant för var och en av bolagets röstmässigt tre största aktieägare per den 31 augusti varje år. Valberedningens sammansättning inför årsstämmorna 2013 och 2014 redovisas i tabell. Valberedningen har som uppgift att lämna förslag avseende val av styrelseledamöter, styrelsens ordförande, styrelsearvode och revisionsarvoden samt, i förekommande fall, val av revisor. Förslagen presenteras i kallelsen till årsstämman.

FÖRSLAG TILL STYRELSE. Inför årsstämman 2014 föreslår valberedningen att styrelsen ska bestå av åtta, av stämman valda, ledamöter. Valberedningen föreslår omval av nuvarande styrelseledamöterna Fredrik Lundberg, som även föreslås till omval som ordförande i styrelsen, Carl Bennet, Carl Kempe, Lars G Josefsson, Louise Lindh, Ulf Lundahl och Göran Lundin samt nyval av Henrik Sjölund, som tillträder som VD och koncernchef den 9 april 2014. Magnus Hall har avböjt omval.

Styrelsens sammansättning

ÅRLIGA VAL. Styrelsens ledamöter väljs årligen av årsstämman för tiden intill dess nästa årsstämma hållits. Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av

STYRELSENS SAMMANTRÄDEN 2013

Styrelsen höll tio sammanträden under 2013, varav fyra hölls i anslutning till att bolaget lämnade kvartalsrapporter. Ett tvådagarsmöte har ägnats åt strategisk verksamhetsplanering. Ett möte hölls i anslutning till invigningen av den nya biobränsleanläggningen vid kartongbruket i Wor-kington. Ett möte ägnades åt koncernens budget för 2014. Två möten genomfördes i anslutning till årsstämman. Styrelsen har därutöver ägnat särskild uppmärksamhet åt strategiska, finansiella och redovisningsmässiga frågor, uppföljning av verksamheten samt större investeringsärenden. Bolagets revisorer har vid två tillfällen direkt till styrelsen rapporterat sina iakttagelser från granskningen av bokslut och intern kontroll. Alla av stämman valda styrelseledamöter var med på samtliga möten.

STYRELSELEDAMÖTER FRÅN OCH MED ÅRSSTÄMMAN 2013

LEDAMÖTER	FUNKTION	INVALID	NÄRVARO	ARVODE	OBEROENDE I FÖRHÅLLANDE TILL:	
					BOLAGET	STÖRRE ÄGARE
Fredrik Lundberg*	Ordförande	1988	10 / 10	600 000 kr	Ja	Nej
Carl Kempe	Vice Ordförande	1983	10 / 10	300 000 kr	Ja	Nej
Carl Bennet*	Ledamot	2009	10 / 10	300 000 kr	Ja	Nej
Lars G Josefsson	Ledamot	2011	10 / 10	300 000 kr	Ja	Ja
Louise Lindh	Ledamot	2010	10 / 10	300 000 kr	Ja	Nej
Ulf Lundahl	Ledamot	2004	10 / 10	300 000 kr	Ja	Nej
Göran Lundin	Ledamot	2001	10 / 10	300 000 kr	Ja	Ja
Magnus Hall	Ledamot, koncernchef och VD	2004	10 / 10	–	Nej	Ja
Totalt					7 / 8	3 / 8

* Representanter i ersättningsutskottet

ARBETSTAGARREPRESENTANTER

Steewe Björklundh, ledamot, invald 1998
Kenneth Johansson, ledamot, invald 2004
Karin Norin, ledamot, invald 1999

Martin Nyman, suppleant, invald 2010
Daniel Stridsman, suppleant, invald 2010
Tommy Åsenbrygg, suppleant, invald 2009

INTERNA STYRPROCESSER

**Affärsidé,
strategi och mål**

**Verksamhetsplan,
budget, prognoser
och handlingsplan**

Affärsprocesser

**Resultat,
rapportering,
uppföljning**

Styrningen inom Holmen utgår från affärsidéer, strategier och mål i koncernen och affärsområden. Under styrelse, koncernchef och koncernledning har ansvaret för den operativa verksamheten decentraliserats till fem affärsområden. Ansvaret för samordning av vissa funktioner, såsom ekonomi och finans, affärsutveckling, personal, juridik, teknik och kommunikation, ligger hos koncernstaberna.

Koncernen arbetar med årliga, rullande, treåriga verksamhetsplaner för att bryta ner mål och strategier i handlingsplaner och aktiviteter som är möjliga att mäta och utvärdera. Dessa verksamhetsplaner är viktiga för den strategiska styrningen på längre sikt. Årliga budgetar, prognoser och handlingsplaner används för den löpande verksamhetsstyrningen.

Olika affärsprocesser som försäljning, inköp och produktion styr den operativa verksamheten i affärsområdena mot att genomföra de verksamhetsmål och handlingsplaner som fastställs.

Resultat följs upp genom en löpande finansiell rapportering och beslutade åtgärder följs upp genom kompletterande uppföljningar.

VALBEREDNINGENS SAMMANSÄTTNING

NAMN	REPRESENTERAR	INFÖR ÅRSSTÄMMA:		OBEROENDE I FÖRHÅLLANDE TILL:	
		2013	2014	BOLAGET	RÖSTMÄSSIGT STÖRSTA ÄGAREN
Mats Guldbrand	L E Lundbergföretagen*	x (ordf)	x (ordf)	Ja	Nej
Fredrik Lundberg	Styrelsens ordförande	x	x	Ja	Nej
Alice Kempe	Kempestiftelserna*	x	x	Ja	Ja
Hans Hedström	Carnegie fonder*	x	x	Ja	Ja

* Per 31 augusti 2013 uppgick det röstmässiga ägandet för L E Lundbergföretagen till 61,1 procent, Kempestiftelserna till 16,9 procent och Carnegie fonder (Sverige) till 1,8 procent.

sju till elva ledamöter, och val av styrelseledamöter ska ske på årsstämma. Bolagsordningen innehåller inga bestämmelser i övrigt om tillsättande eller entledigande av styrelseledamöter, ändringar i bolagsordningen eller begränsningar om hur lång tid en ledamot kan ingå i styrelsen.

ÅRSSTÄMMAN 2013 omvalde styrelseledamöterna Fredrik Lundberg, Carl Bennet, Magnus Hall, Lars G Josefsson, Carl Kempe, Louise Lindh, Ulf Lundahl och Göran Lundin. Fredrik Lundberg omvaldes till styrelsens ordförande. Hans Larsson hade avböjt omval. Vid det konstituerande sammanträdet 2013 valdes Carl Kempe till vice ordförande och bolagets chefsjurist Lars Ericson utsågs till styrelsens sekreterare.

Utöver de åtta ledamöterna som valdes av årsstämman har de lokala arbetstagarorganisationerna rätt att utse tre ledamöter och tre suppleanter.

Av de åtta stämموvalda ledamöterna bedöms sju som oberoende i förhållande till bolaget enligt Kodens definition. VD är den enda styrelseledamot som arbetar operativt i bolaget. Mer information om styrelsens ledamöter finns på sid. 52–53.

Styrelsens arbete

INFORMATION OCH ARBETSORDNING. Arbetet i styrelsen följer en plan som bland annat ska säkerställa att styrelsen får all erforderlig information. Styrelsen beslutar årligen om en skrift-

lig arbetsordning och utfärdar skriftliga instruktioner. Sistnämnda avser dels arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD, dels den information som styrelsen löpande ska erhålla gällande ekonomisk utveckling och andra viktiga händelser. Tjänstemän i bolaget deltar som föredragande vid styrelsens sammanträden.

UTVÄRDERING. Styrelsen genomför en utvärdering av styrelsearbetet varje år och valberedningen har informerats om innehållet i 2013 års utvärdering. Den utgör underlag för planering av styrelsearbetet kommande år.

Ersättningar

BEREDNING. Styrelsen har utsett ett ersättningsutskott som består av Fredrik Lundberg och Carl Bennet. Utskottet har under året berett frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för VD.

Ersättning och övriga anställningsvillkor för befattningshavare direkt underställda VD beslutas av denne i enlighet med en lönpolicy fastlagd av ersättningsutskottet. Ersättningsutskottet har utvärderat tillämpningen av såväl policy som de riktlinjer som årsstämman fastställde för ersättning till ledande befattningshavare.

Inom koncernen tillämpas principen att chefschef ska godkänna beslut i ersättningsfrågor i samråd med respektive personalchef.

VID ÅRSSTÄMMAN 2013 framlades styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till VD och övriga ledande befattningshavare. Årsstämman fastställde riktlinjerna i enlighet med styrelsens förslag. Till årsstämman 2014 föreslår styrelsen oförändrade riktlinjer.

Riktlinjerna samt information om ersättningar återfinns i not 4 på sid. 74.

Årsstämman 2013 fastställde styrelsearvode och beslöt att arvodet till revisorerna ska utgå enligt räkning.

OPTIONSPROGRAM. År 2008 erbjöds koncernens anställda att till marknadsmissigt pris förvärva köpoptioner avseende aktier av serie B i Holmen. Under 2013 löpte lösenperioden för utställda köpoptioner ut utan att lösen påkallats.

Koncernledning

ANSVAR OCH SAMMANSÄTTNING. Styrelsen har delegerat det operativa ansvaret för bolagets och koncernens förvaltning till bolagets VD. En instruktion avseende arbetsfördelningen mellan styrelse och VD fastställs årligen av styrelsen.

Holmens koncernledning utgörs av tolv personer: bolagets VD, cheferna för de fem affärsområdena samt cheferna för de sex koncernstaberna.

SAMMANTRÄDEN 2013. Koncernledningen sammanträdde vid åtta tillfällen under året. Mötena behandlade bland annat resultatutveckling och rapporter inför och efter styrelsens samman-

träden, verksamhetsplanering, budget, investeringar, intern kontroll, policyer samt genomgångar av marknadsläge, konjunkturutveckling och andra omvärldsfaktorer som påverkar verksamheten. Vidare diskuterades och beslutades om affärsområdes- och stabsrelaterade projekt. De koncerngemensamma värderingarna som utarbetats under året har behandlats vid sammanträden, men också i separata workshops.

Information om VD och övrig koncernledning finns på sid. 54.

Revision

REVISIONSBOLAGET KPMG, som varit Holmens revisor sedan 1995, omvaldes av årsstämman 2013 till revisor för ett år. Till huvudansvarig för revisionen utsågs den auktoriserade revisorn George Petterson. KPMG genomför revisionen i Holmen AB samt i nästan samtliga dotterbolag.

REVISIONSPROCESSEN. Revision av interna rutiner och kontrollsystem påbörjas under andra kvartalet och fortsätter sedan löpande fram till årsskiftet. Delårsrapport för januari–september är föremål för revisorernas översiktliga granskning. Granskning och revision av årsbokslut och årsredovisning görs under januari–februari.

STYRELSENS UPPGIFTER. Holmen har valt att låta styrelsen fullgöra de uppgifter som annars skulle utföras av ett revisionsutskott. I styrelsens rapporteringsinstruktion finns krav på att styrelsens ledamöter årligen ska få en redogörelse av revisorerna, som styrker att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt, kan kontrolleras på ett betryggande sätt. Revisorerna har under 2013 rapporterat till hela styrelsen vid två sammanträden. Därutöver har de rapporterat till styrelsens ordförande och VD vid två tillfällen, och till VD vid ytterligare ett tillfälle.

Holmen har utöver revisionsuppdraget konsulterat KPMG inom skatteområdet, i redovisningsfrågor samt för olika utredningar. Storleken av betalda ersättningar till KPMG för 2013 framgår av not 5 på sid. 75. KPMG är skyldiga att pröva sitt oberoende inför beslut att genomföra fristående rådgivning åt Holmen vid sidan av sitt revisionsuppdrag.

Intern kontroll

Styrelsen har bedömt att det inte finns några särskilda omständigheter i verksamheten eller andra förhållanden som motiverar en så kallad särskild granskningsfunktion (intern revision). Koncernens arbete med intern kontroll, tillsammans med det arbete som de externa revisorerna utför, bedöms tillräckligt.

SYFTE OCH STRUKTUR. Arbetet med intern kontroll i Holmen har två syften: att säkerställa att koncernen lever upp till sina mål för den finansiella rapporteringen (se ruta), samt att minimera de risker för bedrägeri som koncernen kan ställas inför.

Strukturen för arbetet följer COSO:s ramverk för intern kontroll i den finansiella rapporteringen. Detta ramverk består av 17 principer fördelade på fem komponenter: kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, uppföljning och utvärdering, samt information och kommunikation. Anpassningar har gjorts utifrån bedömt behov i Holmens olika verksamheter. Koncernstab Ekonomi och Finans bevakar att den interna kontrollen upprätthålls, och genomför kontroller av efterlevnad.

Under 2013 har ramverket för intern kontroll utvärderats och utvecklats. De självutvärderingar som årligen ska fyllas i av samtliga enheter inom koncernen har setts över. Utbildningsinsatser och workshops har genomförts på flera av koncernens enheter.

KONTROLLMILJÖ. Grunden för Holmens ramverk för intern kontroll är kontrollmiljön som definieras genom policyer, rutiner, manualer och instruktioner. Kontrollmiljön upprätthålls med hjälp av en organisationsstruktur med tydligt definierade roller och ansvarsområden, samt den enskilde individens medvetenhet om sin roll i upprätthållandet av god intern kontroll. Enligt aktiebolagslagen är det styrelsen som har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen. Det löpande ansvaret för dessa frågor har delegerats till VD. Holmens finansiella rapportering följer de lagar och regler som gäller för bolag noterat på Stockholmsbörsen, samt lokala regler i varje land där verksamhet bedrivs. Förutom externa regler och rekommendationer finns interna instruktioner, anvisningar och system för den finansiella rapporteringen.

RISKBEDÖMNING. Arbetet med riskbedömning utgår från att identifiera och utvärdera de risker som kan medföra att koncernens mål för den finansiella rapporteringen inte uppfylls. Resultatet av riskarbetet sammanställs och utvecklas under ledning av koncernstab Ekonomi och Finans.

Holmens största risker avseende den finansiella rapporteringen kopplas till värderingen av biologiska och materiella anläggningstillgångar samt till finansiella transaktioner (se Riskhantering sid. 32–35).

Där risker identifieras utformas kontrollkrav som i sin tur måste uppfyllas.

KONTROLLAKTIVITETER. För att säkerställa att Holmens mål för den finansiella rapporteringen uppfylls finns det kontrollkrav inbyggda i de processer som bedöms relevanta för Holmens verksamhet: försäljning, inköp, investeringar, personal, bokslut, betalningar samt IT. Kontrollaktiviteterna syftar till att förebygga, upptäcka och korrigerar fel och avvikelser.

Koncernens samtliga enheter genomför självutvärderingar där det framgår vilka kontrollkrav som gäller för respektive process. I utvärderingarna ska det anges om respektive kontrollkrav uppfylls samt vilka kontrollbevis som finns. Eftersom Holmens olika enheter

MÅL

HOLMENS FINANSIELLA RAPPORTERING

Den externa finansiella rapporteringen ska:

- vara korrekt och fullständig samt följa tillämpliga lagar, regler och rekommendationer
- ge en rättvisande beskrivning av företagets verksamhet
- stödja en rationell och initierad värdering av verksamheten.

Intern finansiell rapportering ska utöver dessa tre mål ge stöd till korrekta affärsbeslut på alla nivåer i koncernen.

skiljer sig åt väsentligt, har självutvärderingarna verksamhetsanpassats.

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING. Uppföljning och tester av kontrollaktiviteter utförs kontinuerligt för att säkerställa att risker har beaktats och behandlats på ett tillfredställande sätt. I självutvärderingarna finns åtgärdsplaner integrerade för de kontrollkrav som inte uppfylls. Självutvärderingarna följs upp löpande och avvikelser rapporteras kvartalsvis till styrgruppen för intern kontroll. Rapportering till koncernledningen sker en gång per år. Uppföljningen är ett viktigt verktyg för att förstå vilka brister som kan finnas i koncernen, och hur de kan minimeras genom utformningen av nya kontroller.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION. Den finansiella informationsgivningen som sker till Holmens aktieägare och intressenter ska vara korrekt och fullständig samt transparent, konsekvent och ske på lika villkor. Informationsgivningen i Holmen följer en av styrelsen fastställd informationspolicy. Händelser som bedöms som kurspåverkande offentliggörs genom pressmeddelanden. Information till externa intressenter ges via årsredovisning, bokslut- och delårsrapporter, pressmeddelanden samt webbsända presentationer i anslutning till kvartalsrapportering. Samtliga material finns tillgängliga på bolagets webbplats. Där finns dessutom presentationsmaterial för de senaste åren samt information om bolagsstyrning.

Riktlinjer för den finansiella rapporteringen kommuniceras till de anställda genom manualer, policyer och koder som publiceras på bolagets intranät. En whistle blower-funktion finns tillgänglig för att anställda och övriga intressenter ska kunna framföra påpekanden om eventuella brister i Holmens finansiella rapportering eller missförhållanden hos företaget.